

“...ในปัจจุบันเรื่องภาษาในหนังสือพิมพ์
เป็นเรื่องที่นักภาษาไทยสนใจและวิพากษ์
วิจารณ์เป็นอย่างมาก...”

ภาษาพาดหัวข่าว ในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พ.ศ.2474 และ พ.ศ.2475

ประภัสสร ภัทรนาวิก *

ในปัจจุบันเรื่องภาษาในหนังสือพิมพ์เป็นเรื่องที่นักภาษาไทยสนใจและวิพากษ์วิจารณ์เป็นอย่างมาก โดยมากมักจะกล่าวถึงภาษาในหนังสือพิมพ์ว่ามักใช้ถ้อยคำที่เร้าความสนใจของผู้อ่าน โดยไม่มีใครจะคำนึงถึงความถูกต้องในเรื่องหลักภาษา หรือการใช้ภาษานัก

ภาษาพาดหัวข่าวเป็นภาษาในหนังสือพิมพ์ประเภทหนึ่งที่ถูกกล่าวถึงในลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์อาจมีหน้าที่สำคัญหลายประการ อาทิ มีหน้าที่รายงานข่าวโดยย่อเพื่อแจ้งให้ทราบ ว่าหนังสือพิมพ์ฉบับนั้นมีข่าวอะไรบ้าง หรือมีหน้าที่ดึงดูด เร้าความสนใจให้ผู้อ่านอ่านข่าว หรือตัดสินใจซื้อหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น เมื่อพาดหัวข่าวมีหน้าที่เช่นนี้ จึงอาจใช้ภาษาเพื่อให้สามารถเร้าความสนใจของผู้อ่าน เพื่อให้เหมาะสมกับหน้าที่

ในอดีตหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยเริ่มพาดหัวข่าวในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์ในสมัยรัชกาลที่ 7 (สุภาพันธ บุญยะอาด, 2517) พาดหัวข่าวจะทำหน้าที่ย่อเรื่องของข่าวให้แก่ผู้อ่าน สรุปเนื้อข่าวว่าเป็นเรื่องอะไร ถ้อยคำที่เขียนพาดหัวข่าวจะต้องมีศิลปะ เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน

พาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พ.ศ. 2474¹ พ.ศ. 2475 มีพาดหัวข่าวที่ปรากฏในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์ พาดหัวข่าวดังกล่าวมีลักษณะภาษาที่น่าสนใจ กล่าวคือ มีลักษณะภาษาที่เป็นคำ กลุ่มคำ ประโยค และกลุ่มประโยค

พาดหัวข่าวที่เป็นคำ มีลักษณะที่น่าสนใจคือ คำเพียงคำเดียว ก็สามารถปรากฏเป็นพาดหัวข่าวได้ คำที่

* อาจารย์ ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

¹ พาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันของไทย พ.ศ.2474 และ พ.ศ.2475 เก็บข้อมูลจาก หอสมุดแห่งชาติ มีจำนวน 9 รายชื่อดังนี้

1. ศรีกรุง	2. หลักเมือง	3. หญิงไทย	4. สยามหนุ่ม	5. ไทยน้อย
6. ประชาชาติ	7. กรรมกร	8. สมัยราษฎร์	9. สยามรัตน์	

ปรากฏเป็นพาดหัวข่าวมีการใช้ถ้อยคำที่ตรงกับถ้อยคำในเนื้อหา

ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่เป็นคำนาม²

รถยนต์

(หญิงไทย 10 พ.ย. 2475)

พาดหัวข่าวนี้เป็นคำนามสามัญซึ่งใช้เรียกสิ่งของ เนื้อข่าวมีว่า
...นายหมัด แซกมะลายูบังคับอังกฤษ ขับรถยนต์ คันหมายเลข กท. 220 ชนเด็กชายเอี้ย อายุ 7 ปี ที่หน้า
สถานีอนามัย ถนนบำรุงเมือง...

ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่เป็นคำบอกจำนวน

2653!

(หญิงไทย 3 พ.ย. 2475)

พาดหัวข่าวนี้เป็นคำบอกจำนวนเลขจำนวนหนึ่ง เนื้อข่าวมีว่า
...เก่งกายได้ถูกรถยนต์หมายเลข ก.ท. 2653... ขับชน...

พาดหัวข่าวที่เป็นกลุ่มคำ มีลักษณะเป็นคำเรียงติดต่อกัน 2 คำขึ้นไป เป็นเพียงส่วนหนึ่งของประโยค
ไม่มีเนื้อความครบถ้วน เช่นประโยค จำแนกได้ 3 ลักษณะ ดังนี้

ก.ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่เป็นวลี² หรือส่วนหนึ่งของวลี

ตัวอย่างที่ 1 พาดหัวข่าวที่เป็นวลี

คำนามสามัญ + คำนามสามัญ + คำนามสามัญ

นาฬิกาเรือนทอง

(หญิงไทย 4 พ.ย. 2475)

พาดหัวข่าวนี้เป็นนามวลี ซึ่งประกอบด้วย คำนามสามัญ 3 คำ คือ นาฬิกา เรือนและทอง

ตัวอย่างที่ 2 พาดหัวข่าวที่เป็นส่วนหนึ่งของวลี

คำนามสามัญ + คำนามวิสามัญ

² ในบทความนี้เรียกชนิดของคำและความหมายของคำ วลี ประโยค ตามหนังสือไวยากรณ์ไทยของนารวรรณ พันธุเมธา (2525) เช่น

คำนาม คือ คำที่หมายถึงสิ่งต่างๆ ที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม

คำกริยา คือ คำที่ใช้แสดงอาการ หรือสภาพ หรือเหตุการณ์ต่างๆ

คำบอกจำนวน คือ คำที่มีความหมาย บอกจำนวนของสิ่งของต่างๆ

วลี คือ กลุ่มคำซึ่งเกิดจากการนำคำขยายมาขยายคำหลัก จากตัวอย่าง เรือนและทอง เป็นคำนามสามัญ ทำหน้าที่เป็นคำขยาย
คำนามสามัญ นาฬิกา เป็นต้น

พรรณฝรั่ง

(หญิงไทย 11 พ.ย. 2475)

พาดหัวข่าวนี้ประกอบด้วยคำนามสามัญ คือ พรรณ และคำนามวิสามัญ คือ ฝรั่ง เป็นเพียงส่วนหนึ่งของวลีที่ปรากฏในเนื้อข่าวว่า สุนัขพรรณฝรั่ง

ข.ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่เป็นคำหรือวลีเรียงกัน

ตัวอย่างที่ 1 พาดหัวข่าวที่เป็นคำนามคำหนึ่งกล่าวซ้ำๆ

ไฟ! ไฟ! ไฟ!

(หลักเมือง 30 พ.ย. 2475)

พาดหัวข่าวนี้นี้มีคำนามสามัญคือ ไฟ ซ้ำกัน 3 ครั้ง

ตัวอย่างที่ 2 พาดหัวข่าวที่ประกอบด้วย นามวลีเรียงต่อกัน

พระยาโทณิกฯ

พระภักทรกิจฯ

หลวงวรสิทธิฯ

(หญิงไทย 5 ต.ค. 2475)

พาดหัวข่าวนี้นี้มีนามวลี 3 นามวลี ได้แก่ พระยาโทณิกฯ พระภักทรกิจฯ หลวงวรสิทธิฯ เรียงต่อๆ กัน

ค.ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่เป็นคำหรือวลีเรียงกันและมีคำเชื่อม

ตัวอย่างที่ 1 พาดหัวข่าวที่มีคำนามเรียงต่อกันและมีคำเชื่อม

พี่กับน้อง

(หญิงไทย 17 พ.ย. 2475)

พาดหัวข่าวนี้ประกอบด้วยคำนามสามัญ 2 คำ คือ พี่ กับ น้อง มาเรียงต่อกัน และมีคำเชื่อมคือ กับ เชื่อมระหว่างคำนามทั้งสอง

ตัวอย่างที่ 2 พาดหัวข่าวที่มีคำนามเรียงต่อกับนามวลีและมีคำเชื่อม

ราษฎรจำนวนมาก

กับรัชชูปการ

(หญิงไทย 27 ก.ย. 2475)

พาดหัวข่าวนี้ประกอบด้วยนามวลีคือ ราษฎรจำนวนมาก เรียงต่อกับคำนามคือ รัชชูปการ มีคำเชื่อมคือ กับ เชื่อมระหว่างคำนามกับวลี ดังกล่าว

กลุ่มคำที่ปรากฏเป็นพาดหัวข่าวมีการใช้ถ้อยคำที่ตรงกับในเนื้อหาข่าว การใช้ถ้อยคำที่เปลี่ยนแปลงถ้อยคำ ในเนื้อหาข่าว การใช้ถ้อยคำที่สรุปการกระทำของบุคคลหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่ใช้ถ้อยคำที่ตรงกับในเนื้อหาข่าว

พระยาไทฉนิภา
พระภัทรกิจฯ
หลวงวรสิทธิฯ

(หญิงไทย 5 ต.ค. 2475)

เนื้อหาข่าวมีว่า

กระทรวงเกษตรพาณิชย์ได้ออกคำสั่งเปลี่ยนแปลงหน้าที่ของกรงานใหม่... คือให้

1. พระยาไทฉนิภมนตรี เลขาธิการกระทรวงไปเป็นผู้รักษาตำแหน่งข้าหลวงใหญ่ พาณิชย์แทนนาย คริสเตียนเสน ซึ่งลาออก
2. พระภัทรกิจโกศล ผู้บังคับการกองกลางกรมรถไฟหลวงไปเป็นผู้รักษาตำแหน่งเลขาธิการกระทรวง แทนพระยาไทฉนิภ
3. หลวงวรสิทธิสารบรรณ ผู้ช่วยผู้บังคับการกรมรถไฟหลวงเป็นผู้รักษาตำแหน่งผู้บังคับการกองกลาง รถไฟหลวง

พาดหัวข่าวในตัวอย่างนี้เป็นกลุ่มคำซึ่งนำชื่อบุคคลในข่าวมาเรียงกันตามลำดับบรรดาศักดิ์

ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่ใช้ถ้อยคำที่เปลี่ยนแปลงถ้อยคำในเนื้อหาข่าว

ยนต์กับยาน

(หญิงไทย 4 พ.ย. 2475)

เนื้อหาข่าวมีว่า

...นายสุดใจจับรถยนต์คันเลขหมาย ก.ท. 3533 ชนรถจักรยานซึ่งมีผู้ขี่ตรงสี่แยกแม่น้ำศรีโดยแรง คนขี่ จักรยานกระเด็นไปทางหนึ่ง ส่วนรถนั้นเสียหายจนใช้การไม่ได้...

พาดหัวข่าวในตัวอย่างนี้เป็นกลุ่มคำที่นำคำนาม 2 คือ รถยนต์ และ จักรยานซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดเหตุในข่าวมา เปรียบเทียบกันโดยใช้คำว่า กับ เป็นคำเชื่อม แต่ได้ตัดพยางค์ต้นของคำนามแต่ละคำออก เหลือแต่พยางค์ท้าย ซึ่ง พยางค์นั้นเป็น ย เหมือนกันคือ ยนต์ และยาน

ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่ใช้ถ้อยคำที่สรุปการกระทำของบุคคลหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น

เมียซึ่หังส์
ผัวซึ่รำคาญ

(หญิงไทย 18 ส.ค. 2475)

เนื้อข่าวมีว่า

เมื่อวันที่ 16 เดือนนี้ เวลา 9 น. ได้มีผู้นำความไปแจ้งยังสถานีตำรวจบางซื่อว่า นายมั่ง นางทิพย์ สามิภรรยา
บ้านในโรงสีไฟ ปากคลองบางซื่อวิวาทกันถึงตาย เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงรีบไปทำการไต่สวนคงปรากฏสมจริงดังนั้น
แต่ข่าวตายนั้นเกินกว่าเหตุ ที่ถูกนางทิพย์เพียงแต่สลบ จึงนำตัวส่งโรงพยาบาลกลางแล่นำนายมั่งไปไต่สวน

พาดหัวข่าวในตัวอย่างนี้ใช้นามวลี เมียซึ่หังส์ และ ผัวซึ่รำคาญ สรุปลักษณะนิสัยของสามี ภรรยาที่ทะเลาะ
วิวาทกัน และนำนามวลีดังกล่าวมาเรียงกันเป็นกลุ่มคำ

พาดหัวข่าวที่เป็นประโยค มีลักษณะเป็นประโยคความเดียวและประโยคความซ้อน³

พาดหัวข่าวที่เป็นประโยคความเดียว อาจมีหน่วยนามตั้งแต่ 1 หน่วย ถึง 5 หน่วย เช่น

ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่เป็นประโยคความเดียว มีหน่วยนาม 1 หน่วย

เจ้าพระยา
ธรรมศักดิ์ลาออก

(สยามหนุ่ม 29 ส.ค. 2475)

พาดหัวข่าวนี้ประกอบด้วยหน่วยนามของผู้กระทำ คือ เจ้าพระยาธรรมศักดิ์ หน่วยกริยาคือ ลาออก เป็น
พาดหัวข่าวที่รายงานว่า ใคร ทำอะไร

³ ผู้เขียนวิเคราะห์ลักษณะพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พ.ศ. 2474 และ พ.ศ. 2475 โดยพิจารณา ประยุกต์ และวิเคราะห์
ตามหนังสือไวยากรณ์ไทย ของ นววรรณ พันธุเมธา (2525) อาจอ่านรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากหนังสือดังกล่าว

ประโยคความเดียว คือ ประโยคที่มีหน่วยกริยา 1 หน่วย มีหน่วยนาม 1 หน่วยหรือมากกว่านั้น และอาจมีหน่วยเสริมปรากฏ
อยู่ด้วยหรือไม่ก็ได้

ประโยคความซ้อน คือ ประโยคที่มีหน่วยกริยา 1 หน่วย มีหน่วยนาม 1 หน่วย หรือ มากกว่านั้น และอาจจะมีหน่วยเสริมอยู่ด้วย
หรือไม่ก็ได้ ประโยคความซ้อนต่างจากประโยคความเดียวตรงที่หน่วยขยายของหน่วยนามหรือหน่วยกริยาในประโยคความซ้อน
ไม่ใช่คำ แต่เป็นประโยค อาจกล่าวได้ว่าประโยคความซ้อนเกิดจาก การนำประโยคมาขยายหน่วยนามหรือหน่วยกริยาในประโยค
ความเดียว

กลุ่มคำที่แบ่งเป็นประโยคหลายประโยคมีหน่วยเชื่อม นววรรณ พันธุเมธา (2525) เรียกว่าประโยคความรวมชนิดที่มีหน่วยเชื่อม
และกลุ่มประโยคที่มีหน่วยกริยาหลายหน่วยเรียงกัน เรียกว่า ประโยคความรวมชนิดที่ไม่มีหน่วยเชื่อม แต่จากการศึกษาข้อมูล
พาดหัวข่าว พบว่า หากใช้ชื่อตามนววรรณ พันธุเมธา อาจทำให้เกิดความสับสนในการอธิบายความได้มาก และทำให้เพิ่มหัวข้อ
แยกย่อยมากมาย ทั้ง ๆ ที่ข้อมูลพาดหัวข่าวเหล่านั้นมีลักษณะใกล้เคียงหรือคล้ายกัน ผู้เขียนจึงจำแนกและใช้ชื่อตามแบบของ
ผู้เขียนเพราะเหมาะสมกว่า อย่างไรก็ตามเรื่องการจัดประเภทประโยคและการตั้งชื่อลักษณะของประโยคในภาษาไทยยังเป็นที่
ถกเถียงกันมาก เนื่องจากประโยคในภาษาไทยมีลักษณะที่ซับซ้อนและยังไม่มีผู้ใดจัดประเภทได้ครอบคลุมทั้งหมด การจัด
ประเภทประโยคหรือตั้งชื่อลักษณะของประโยคในภาษาไทยบางครั้งจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงข้อมูลและความหมายที่เหมาะสมกว่า

ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่เป็นประโยคความเดียว มีหน่วยนาม 5 หน่วย

กรมรถไฟหลวงจะเปิดการเดินรถ
จากโคราชถึงขอนแก่นวันที่ 1 เมษายน

(หลักเมือง 27 ก.ย. 2475)

พาดหัวข่าวนี้นี้ประกอบด้วยหน่วยนามบอก ผู้กระทำ คือ กรมรถไฟหลวง หน่วยกริยา คือ จะเปิด หน่วยนามบอกผู้เสริม คือ การเดินรถ หน่วยนามบอกแหล่งเดิม คือ จากโคราช หน่วยนามบอกจุดหมาย คือ ถึงขอนแก่น หน่วยนามบอกเวลา คือ วันที่ 1 เมษายน เป็นพาดหัวข่าวที่รายงานว่ามีใครทำอะไร จากที่ไหน ถึงที่ไหน เวลาใด

พาดหัวข่าวนั้นเป็นประโยคความซ้อน^๑ หน่วยนามหรือหน่วยกริยาในประโยคหลัก จะมีประโยคขยายมาขยาย ตัวอย่าง เช่น

ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่มีประโยคขยาย ขยายหน่วยนาม

กรรมกรที่ขันแข็งได้ค่าแรงเพิ่มขึ้น

(ศรีกรุง 12 ก.พ. 2475)

พาดหัวข่าวนี้นี้ประกอบด้วยประโยคหลัก คือ กรรมกรได้ค่าแรงเพิ่มขึ้น และประโยคขยายที่ขันแข็ง ขยายหน่วยนามคือ กรรมกร ให้รายละเอียดว่ากรรมกรเป็นอย่างไร

ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่มีประโยคขยาย ขยายหน่วยกริยา

กรมพระยาดำรงรับสั่ง
ว่าเคยทรงอาบแดด

(ศรีกรุง 11 มิ.ย. 2475)

พาดหัวข่าวนี้นี้ประกอบด้วยประโยคหลักคือ กรมพระยาดำรงรับสั่ง ประโยคขยายคือ ว่าเคยทรงอาบแดด ประโยคขยาย ขยายหน่วยกริยา คือรับสั่งให้รายละเอียดว่ารับสั่งว่าอย่างไร

พาดหัวข่าวที่เป็นประโยคให้รายละเอียดที่เพิ่มขึ้นมากกว่าพาดหัวข่าวที่เป็นคำและกลุ่มคำ มีการใช้ถ้อยคำที่ตรงกับถ้อยคำในเนื้อข่าว การใช้ถ้อยคำที่เปลี่ยนแปลงถ้อยคำในเนื้อข่าว การใช้ถ้อยคำที่สรุปการกระทำของบุคคลหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่ใช้ถ้อยคำที่ตรงกับถ้อยคำในเนื้อข่าว

พระราชทาน 160
แก่พวกพราหม

(กรรมกร 1 ก.พ. 2475)

เนื้อข่าวมีว่า

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินส่วนพระองค์เป็นพิเศษให้แก่พวกพราหม ที่นำเข้าตอกตอกไม้เนื่องในพิธีกล่อมหงส์ และ ตัดจุก หลัจาก พิธีตรียัมปวายป็นี่ไปทูลเกล้าฯ ถวายที่หัวหินเป็นเงิน 160 บาท

พาดหัวข่าวในตัวอย่างนี้เป็นประโยคซึ่งนำคำและกลุ่มคำที่ปรากฏในเนื้อข่าวมาประกอบกันแสดงเหตุการณ์และรายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลและจำนวนเงินในเหตุการณ์

ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่ใช้ถ้อยคำที่เปลี่ยนแปลงถ้อยคำในเนื้อข่าว

การประชุมวิทยา
เปิดที่สเปนแล้ว

(สยามหนุ่ม 7 ก.ย. 2475)

เนื้อข่าวมีว่า

วิทยุอินโดแปซิฟิกจากกรุงปารีสวันที่ 4 เดือนนี้แจ้งข่าวที่ได้ทราบมาจากกรุงมัตริต (นครหลวงของสเปน) ว่า การประชุมเรื่องการโทรเลขแลวิทยุระหว่างชาติได้เปิดขึ้นแล้ว การประชุมคราวนี้มีผู้แทนชาติต่างๆ เข้าประชุมราว 200 คน

พาดหัวข่าวในตัวอย่างนี้เป็นประโยคที่นำประโยคในเนื้อข่าวมาตัดทอนลงเหลือเพียงรายละเอียดสำคัญคือ เกิดเหตุการณ์อะไร ที่ไหน ทั้งยังตัดวลีบางวลีให้สั้นลงคือ การประชุมเรื่องการโทรเลขแลวิทยุระหว่างชาติตัดเหลือเพียงการประชุมวิทยุ

ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่ใช้ถ้อยคำสรุปการกระทำของบุคคลหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

นักเลงดีเข้าไปลักพาด
เจ้าคุณสุเมธอย่างกล้า

(ศรีกรุง 18 ธ.ค. 2474)

เนื้อข่าวมีว่า

เมื่อคืนนี้เวลา 20 น.เศษ สามเณรภู่อ่วมพิทยา ศิษย์ของเจ้าคุณสุเมธมนีเจ้าอาวาสวัดชนะสงคราม ได้นำความไปแจ้งต่อสถานีตำรวจชนะสงครามว่า เมื่อเวลา 15 น.เศษ ในวันนั้น ขณะที่พระสงฆ์ในวัดชนะสงครามพร้อมด้วยเจ้าคุณสุเมธา ได้ลงอุโบสถสังฆกรรม ต่อมาอีกครู่ 1 ก็มีชายคนหนึ่งเดินเข้าไปในกุฏิเจ้าคุณ แล้วหยิบเอาพัด (ตาลีปัด) ในคราวงานพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระพุทธเจ้าหลวง ที่ปักไว้ในราวเก็บพัดยศ 1 อัน ออกจากกุฏิ สามเณรภู่อเห็นเข้าจึงถามว่าจะเอาไปไหน ชายผู้นั้นตอบว่ายืมเอาไปทำตัวอย่าง แล้วจะเอามาคืนให้สามเณร ภู่อว่าไม่ได้

แต่เขายันไม่ยอมจึงเกิดยื้อแย่งกันขึ้น ผลที่สุดเขายันกระชากเอาไปได้ สามเนรภูได้ร้องเอะอะขึ้น พอมีพวกผู้ใหญ่มาถึงที่เกิดเหตุ เขายันนั้นก็หายหน้าไปพร้อมกับพดเสียแล้ว จึงแจ้งไว้เพื่อขอให้เจ้าหน้าที่จัดการสืบสวนตามระเบียบ

พาดหัวข่าวในตัวอย่างนี้ใช้คำนักเลงดี เรียกบุคคลในข่าวที่แอบเข้าไปปลุกสิ่งของซึ่งลักได้ยาก และนำคำดังกล่าวมาประกอบกับคำอื่นเป็นประโยค

พาดหัวข่าวที่เป็นกลุ่มประโยค มี 4 ลักษณะ ได้แก่ พาดหัวข่าวที่เป็นประโยคหลายประโยคโดยไม่มีหน่วยเชื่อม พาดหัวข่าวที่เป็นประโยคหลายประโยคมีหน่วยเชื่อม พาดหัวข่าวที่มีหน่วยกริยาหลายหน่วยเรียงกัน และพาดหัวข่าวที่เป็นประโยคระคน

ก.ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่เป็นประโยคหลายประโยคโดยไม่มีหน่วยเชื่อม
ประโยคความเดียว + ประโยคความเดียว

พระกำลังฉันท
ชะโมยทำงาน

(หญิงไทย 6 ธ.ค. 2475)

พาดหัวข่าวนี้นประกอบด้วยประโยคความเดียว 2 ประโยค ประโยคทั้งสอง น่าจะสัมพันธ์กัน โดยแสดงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นพร้อมกัน

ข.ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่เป็นประโยคหลายประโยคมีหน่วยเชื่อม¹
ประโยคความเดียว + หน่วยเชื่อม + ประโยคความเดียว

กรรมการหญิงสะไตรค์แลอดอาหาร

(ไทยน้อย 4 ต.ค. 2547)

พาดหัวข่าวนี้นประกอบด้วยประโยคความเดียว 2 ประโยค คือ กรรมการหญิงสะไตรค์ และอดอาหาร มีหน่วยเชื่อมคือ แล ช่วยแสดงว่าประโยคทั้งสองสัมพันธ์กันทางมีความหมายคล้ายตามกัน

ค.ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่มีหน่วยกริยาหลายหน่วยเรียงกัน¹

ตำรวจนั่งเฝ้า
จับการพนันไฟ

(สยามหนุ่ม 24 ส.ค. 2475)

พาดหัวข่าวนี้นมีหน่วยกริยา 2 หน่วยเรียงกันคือ นั่งเฝ้าและจับ หน่วยกริยาทั้งสองมีความสัมพันธ์กันทางความหมายกล่าวคือ หน่วยกริยาหลังคือ จับ เป็นจุดมุ่งหมายของหน่วยกริยาแรกคือ นั่งเฝ้า ส่วนหน่วยนามมี 2 หน่วย คือตำรวจ เป็นหน่วยนามผู้กระทำ มีความสัมพันธ์กับหน่วยกริยานั่งเฝ้าและจับการพนันไฟ เป็นหน่วยนาม

บอกผู้อุทกระทำความสัมพันธ์กับหน่วยกริยาจับ

ง.พาดหัวข่าวที่เป็นประโยคระคน คือพาดหัวข่าวที่ประกอบด้วยประโยคประกอบกับกลุ่มประโยคหรือกลุ่มประโยคประกอบกับกลุ่มประโยค

ตัวอย่าง ประโยคความเดียว + กลุ่มประโยคที่มีหน่วยกริยาหลายหน่วยเรียงกัน

เมื่อคืนนี้
ผู้ใหญ่ตบหน้าเด็ก
เด็กฉวยไม้ตีผู้ใหญ่

(ศรีกรุง 22 เม.ย. 2475)

พาดหัวข่าวนี้นี้ประกอบด้วยประโยคความเดียว 1 ประโยค คือ เมื่อคืนนี้ผู้ใหญ่ตบหน้าเด็กและกลุ่มประโยคที่มีหน่วยกริยาหลายหน่วยเรียงกัน คือ เด็กฉวยไม้ตีผู้ใหญ่ หน่วยกริยา ฉวย และ ตี ที่เรียงกันมีความสัมพันธ์กันทางความหมาย คือ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับเวลา

ตัวอย่าง กลมประโยคที่มีหน่วยกริยาหลายหน่วยเรียงกัน + กลุ่มประโยคที่เป็นประโยคหลายประโยคและมีหน่วยเชื่อม

ใช้บันไดพาดรั้วบ้านผู้พิพากษา
ปีนเข้าไปในบ้านแล้วทำลับลือล่อ

(สยามหนุ่ม 20 ก.ย. 2475)

พาดหัวข่าวนี้นี้ประกอบด้วยกลุ่มประโยคที่มีหน่วยกริยาหลายหน่วยเรียงกันคือ ใช้บันไดพาดรั้วบ้านผู้พิพากษาและกลุ่มประโยคที่เป็นประโยคหลายประโยคและมีหน่วยเชื่อม คือ ประโยคความเดียวว่า ปีนเข้าไปในบ้าน และทำลับลือล่อ มีหน่วยเชื่อมคือ แล้ว ช่วยแสดงว่าประโยคความเดียวทั้งสองสัมพันธ์กันทางเวลา

พาดหัวข่าวที่เป็นกลุ่มประโยคมีการใช้ถ้อยคำที่ตรงกับในเนื้อข่าว การใช้ถ้อยคำที่เปลี่ยนแปลงถ้อยคำในเนื้อข่าว การใช้ถ้อยคำที่สรุปการกระทำของบุคคลหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในข่าว

ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่ใช้ถ้อยคำกับที่ตรงกับถ้อยคำในเนื้อข่าว
ยุบกองอนามัย
ปลดข้าราชการ

(หญิงไทย 13 ต.ค.2475)

เนื้อข่าวมีว่า

อุปนายกสภาการสยามได้มีคำสั่งยุบและรวมการงานในสภาการให้ได้รับียบการดังต่อไปนี้ ยุบตำแหน่งผู้ช่วยเหรัญญิก และตำแหน่งผู้ช่วยเลขธิการ ยุบกองอนามัยให้โอนการงานทั้งหมดไปรวมกองบรรเทาทุกข์ เรียกว่า "กองบรรเทาทุกข์แลอนามัย" เนื่องจากการยุบทั้งนี้ได้สั่งให้ปลดข้าราชการแผนกต่าง ๆ ในตำแหน่งที่ยุบออก

บทเห็ด 145 คน ทั้งนี้ให้ขาดจากตำแหน่งหน้าที่ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2475

พาดหัวข่าวในตัวอย่างนี้เป็นกลุ่มประโยคซึ่งนำประโยคสองประโยคในเนื้อหาข่าวมาเรียงกันให้รายละเอียดเกี่ยวกับการกระทำต่อหน่วยงาน และต่อบุคคล

ตัวอย่าง พาดหัวข่าวที่ใช้ถ้อยคำที่เปลี่ยนแปลงถ้อยคำในเนื้อหาข่าว

สาวรุ่นกำตัดยิงตัวเองด้วยเมาเซอร์
ถูกหน้าอกทะลุหลังไปตายโรงพยาบาล
สาเหตุเป็นเพียงทะเลาะกับพี่สาว 2-3 คำ

(ประชาชาติ 2 ธ.ค. 2475)

เนื้อหาข่าวมีว่า

นางสาวสังเวียน รวจิรัตน์ ซึ่งทั้งสวยทั้งงามหมดจดน่าเอ็นดู ได้ใช้ปืนเมาเซอร์ ขนาด 6.5 ยิงหน้าอกตัวเองทะลุหลัง สัมผัสตกลงกับพื้นในห้องนอนถึงแก่ความตายเสียแล้วที่โรงพยาบาลกลางเป็นที่น่าสังเวชสลดใจยิ่งนักในอัตวินิบาตกรรมในครั้งนี้ ด้วยผู้ตายกำลังเป็นสาว และมีได้มีเรื่องชุ่นข้องใจด้วยอำนาจรัก เหตุเพียงทะเลาะกับพี่สาวคนละคำสองคำในเรื่องการไปโรงเรียนของหลานๆ เท่านั้น แล้วก็บังเกิดความเสียอกเสียใจรีบ กลับเข้าห้องหีบปืนของบิดาออกจ้องอกกายได้รวนวม ลั่นไกแล้วในที่สุดมีจรรยาที่ปลิดชีวิตอันน่าสงสารหลุดลอย

พาดหัวข่าวในตัวอย่างนี้มีการตัดทอนถ้อยคำคือ ปืนเมาเซอร์ ตัดเหลือเพียง เมาเซอร์ นอกจากนี้ยังเพิ่มถ้อยคำที่ไม่ปรากฏในเนื้อหาข่าวคือ เพิ่มเติมคำว่า ถูก...ไป และมีการเปลี่ยนถ้อยคำ กำลังเป็นสาว เป็น สาวรุ่นกำตัด เหตุ เปลี่ยนเป็น สาเหตุ และ คนละคำสองคำ เปลี่ยนเป็น 2-3 คำ

ตัวอย่าง การใช้ถ้อยคำที่สรุปการกระทำของบุคคลหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

อยากเข้าไปเป็นครูประชาบาลถึงกับปลอมใบสุทธิ
เขียนตำแหน่งคณาจารย์ผิดเลยถูกรวบ

(ประชาชาติ 30 ม.ค. 2475)

เนื้อหาข่าวมีว่า

ตามที่กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศรับสมัครเข้าเป็นครูประชาบาลนั้นได้มีผู้นำหลักฐานแสดงความรู้ในกำหนดที่ต้องการไปยื่นสมัครยังห้องธรรมการ ณ ศาลว่าการนครบาลกันอย่างมากมาย นายนิ่ม จันทรบำรุง ได้ไปยื่นใบสมัครพร้อมทั้งใบสุทธิ เจ้าพนักงานรับไว้แล้วนัดให้มาฟังในวันที่ 28 ต่อจากนั้น เจ้าพนักงานก็ตรวจใบสุทธิตามนายนิ่มได้ยื่นไว้ในใบสุทธินั้นแสดงว่า นายนิ่ม จันทรบำรุง เป็นนักเรียนโรงเรียนมัธยมบ้านเสด็จเจ้าพระยาและมีลายเซ็นตั้งชื่อ รองอำมาตย์เอกหลวงแจ่มวิชาสอน อยู่ในใบสุทธินั้นด้วย ซึ่งเดี๋ยวนี้นายนิ่มเป็นอาจารย์อยู่ที่โรงเรียนช่างพิมพ์วัดสังเวชวิทยารามเจ้าพนักงานรู้สึกเอะใจเมื่อเห็นบรรดาคำตั้งชื่อของหลวงแจ่มวิชาสอนเป็นรองอำมาตย์เอกเพราะความจริงยศของหลวงแจ่มวิชาสอนเป็นอำมาตย์ตรี จึงได้สอบถามไปยังหลวงแจ่มวิชาสอน ๆ เมื่อได้เห็น

ใบสุทธิฉบับนั้นแล้วก็ให้คำตอบว่าเป็นลายมือปลอม ดังนั้นใบสุทธิฉบับนั้นจึงปลอม...ตำรวจจึงจับนายนิ่มจันทร์บำรุง

พาดหัวข่าวที่เป็นคำปรากฏในหนังสือพิมพ์หญิงไทยเพียงฉบับเดียว พาดหัวข่าวที่เป็นกลุ่มคำ พบในหนังสือพิมพ์ 8 ฉบับ ไม่พบในหนังสือพิมพ์สมัยราษฎร พาดหัวข่าวที่เป็นประโยคและกลุ่มประโยค พบในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ

พาดหัวข่าวใน พ.ศ.2474 และ พ.ศ.2475 มีลักษณะภาษาที่เป็นคำ กลุ่มคำ ประโยคและกลุ่มประโยค ดังที่กล่าวมา พาดหัวข่าวที่เป็นคำ อาจแตกต่างไปจากพาดหัวข่าวในปัจจุบันเพราะในปัจจุบันไม่พบพาดหัวข่าวที่เสนอเป็นเพียงคำเดียว พาดหัวข่าวที่เป็นคำ ให้เนื้อหาสาระของข่าวน้อยมาก ผู้อ่านไม่อาจทราบข่าวข่าวนั้นเป็นข่าวเกี่ยวกับเรื่องใดแน่ ต่างกับพาดหัวข่าวที่เป็นกลุ่มประโยคที่จะให้รายละเอียดของข่าวไว้อย่างชัดเจนมาก

ภาษาพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พ.ศ.2474 และ พ.ศ.2475 มีลักษณะภาษาตามที่กล่าวมา

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

จำนง วิบูลย์ศรี และดวงทิพย์ วรพันธ์. ภาษากับมวลชน: วิทยาการของภาษาเพื่อการเสนอข่าวใน

หนังสือพิมพ์ไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

ดร.ณิธิ หิรัญรักษ์ และยุทธิ รักษาศรี. การข่าวและบรรณาธิการ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.

นาวรรณ พันธุเมธา. ไวยากรณ์ไทย. กรุงเทพมหานคร: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2525.

ประชัน วัลลิโก. หลักการสื่อสารและการเขียนข่าว. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

ประภัสสร ภัทรนาวิก. ภาษาพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย พ.ศ.2474 และ พ.ศ.2475 วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ปราณี กุลละวณิช และคณะ. ภาษาที่สนทนา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

พรภิรมย์ เอี่ยมธรรม. บทบาททางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทย (2475-2488). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. การข่าวและบรรณาธิการ. หน่วยที่ 1-5 สาขาวิชานิติศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.

สุภาพันท์ บุญสะอาด. ประวัติหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2517.

อรพรรณ มูลจันทร์. การนำเสนอพาดหัวข่าวหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

อุปกิตศิลปสาร, พระยา. หลักภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2531.